

Diplomová práce

Student : Markéta ČEŘOVSKÁ

Obor : ČJ - AJ

Téma : Povídková tvorba Boženy Benešové

Oponent diplomové práce : Doc. PhDr. Dagmar Mocná, CSc.

Posudek oponenta diplomové práce :

Diplomová práce je věnována významné české autorce, jež si však v silné konkurenci jiných spisovatelek přelomu 19. a 20. století nedokázala vydobýt pozornost, jež by jí poprávu náležela. Snad proto, že její tvorba nepřináležela k nějakému vyhraněnému literárnímu směru (je proto hůře použitelná pro školní výuku, obasňující zejména dobově typické jevy, ze stejného důvodu nikdy nestanula v ohnisku pozornosti soudobé literární kritiky), patrně také proto, žena rozdíl od R. Svobodové nebyla autorkou zabývající se specificky ženskou problematikou. Je proto dobře, že se diplomatka pokouší o její uměleckou a zejména pak čtenářskou rehabilitaci. Ve shodě s ní soudím, že pokus o znovuoobjevení prozaičky Boženy Benešové by měl být podnikán právě přes její povídky, jež díky svým obecně lidským tématům odolaly zubu času podstatně více než autorčiny romány a jež také patrně svým nevelkým rozměrem více vyhovovaly autorčinu „klasicistnímu“ naturelu.

Diplomová práce je tedy především pokusem o čtenářské znovuoobjevení povídek B. Benešové, proto se diplomantčin výklad šířeji nezabývá dobovou zakotveností spisovatelčiny tvorby. Nicméně i v rámci stručného nastínění jejich literárně historických souřadnic dokáže velmi výstižně vymezit poměrně zásadní rozdíl mezi Benešovou a Svobodovou, jenž bývá v důsledku jejich osobního vztahu často neviděn. Zrovna tak oceňuji diplomantčino zdůraznění příslušnosti povídek Benešové k novoklasicismu, uměleckému směru, jemuž se v posledních letech dostává vykladačské pozornosti, přičemž ovšem jeho interpretům existence Boženy Benešové víceméně uniká (je přitom možná výraznější představitelkou novoklasicistního směřování než jeho tradiční zástupci F. Langer a V. Dyk).

Těžiště předkládané práce je ovšem jinde: v pozorném a neobyčejně vnímavém novém čtení vybraných autorčiných povídek, považovaných diplomantkou za stěžejní. Jelikož jde o pokus o jejich především čtenářské znovuoobjevení, je přirozené, že toto čtení sleduje především obsahovou rovinu povídek, zejména povahu konfliktů a charaktery postav. Velmi však oceňuji, že přitom dbá i na analýzu autorčiných vypravěčských způsobů, že tak činí na úrovni současné literární teorie a že tyto analýzy nejsou samoučelné. Osobně považuji právě tyto partie práce za metodologicky nejprínosnější a trochu mě proto mrzí, že se diplomantka nevěnovala této interpretační rovině podrobněji. Nicméně respektuji, že těžiště jejího zájmu leželo v rovině obsahového čtení a je to tak u posluchačky učitelského studia jistě správně.

Práce vyniká nadstandardní vnímavostí vůči interpretovaným dílům a neobyčejnou kultivovaností a zralostí výkladu. Plně ji doporučuji k obhajobě a navrhuji klasifikovat známkou výborně.

V dne 9. 1. 07

podpis oponenta dipl. práce